

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Lillåskolan, 2026/2027

Innehåll

	1
	1
1. Lagstiftning som reglerar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	4
2. Lagstiftningen i praktiken	5
	6
3. Uppföljning och utvärdering av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling	6
Mål:	6
Resultat:	6
Analys och slutsats:	6
NPF-säker skola	6
Personalen har fortsatt utbildats inom NPF och tydliggörande pedagogik. Anpassningar av lärmiljöer har genomförts genom inventering och visst inköp av NPF-anpassat material och möbler.	6
Arbetet har ökat personalens samsyn kring tillgängliga lärmiljöer och skapat bättre förutsättningar för fler elever att lyckas i undervisningen. Arbetet behöver fortsätta då behoven är fortsatt stora samt varierar mellan elever och grupper.	6
Tryggare raster	7
Rastvårdszoner har införts och vuxennärvaron har ökat på skolgården. Fritidshemmets personal har ansvarat för rastaktiviteter under lunchrasterna. Förmiddagsrasten har delats upp i två block där lärare är rastvärdar.	7
Åtgärderna har bidragit till ökad struktur och trygghet under raster. Samtidigt visar trygghetsenkäten att vissa elever fortsatt upplever att vuxna inte alltid har tillräcklig uppsikt under raster. Arbetet behöver därför utvecklas vidare.	7
Ökad trygghet och studiero	7
Skolan har arbetat med värdegrundsarbete, relationellt arbete, tydligare strukturer och korridorsvårdar i syfte att stärka arbetet kring trygghet och studiero. Samtal i klasserna har genomförts kontinuerligt av lärare, EHT och skolans spec.team.	7
Många elever upplever trygghet och tillit till vuxna på skolan. Samtidigt framkommer behov av fortsatt arbete kring studiero, konflikthantering och respektfull kommunikation och bemötande mellan elever.	7
Tydliggöra skolans regler och åtgärdstrappa	7

Ordningsregler och åtgärdsstrappa har synliggjorts och diskuterats med eleverna. Vårdnadshavare har informerats om skolans arbete kring trygghet och studiero.	7
Tydligare regler och rutiner har skapat bättre förutsättningar för likvärdighet och tydlighet kring förväntningar och konsekvenser. Arbetet behöver fortsatt hållas levande under hela läsåret.	7
Trygghet i toaletter och omklädningsrum	7
Skolan har arbetat med ökad vuxennärvaro och trygghetsskapande åtgärder kring toaletter och omklädningsrum. Bland annat genom att låsa varannan toalett då dörrarna kilades fast utifrån.	7
Trygghetsenkäten visar att detta fortsatt är områden där flera elever känner otrygghet. Arbetet behöver därför prioriteras även under kommande läsår.	7
4. Kartläggning av risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	7
4.1 Redogörelse av kartläggning	7
4.2 Analys/slutsatser av kartläggningen	8
5. Mål och aktiva åtgärder/insatser	10
5.1 FRÄMJANDE ÅTGÄRDER/INSATSER	12
5.2 FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER/INSATSER	13
6. Delaktighet och förankring	15
<i>Hur har elever, personal och vårdnadshavare medverkat i kartläggning, analys och framtagande av mål och åtgärder för trygghet, studiero och arbetet mot diskriminering och kränkande behandling?</i>	15
7. Rutiner vid diskriminering och kränkande behandling	16
Utreda och åtgärda kränkande behandling	16
Handlingsplan vid konflikt	17
Handlingsplan vid kränkande behandling av elev mot personal	17
När personal utsätter elev för kränkande behandling	17
8. Information/länkar	18
Diskrimineringslagen	18
Skollagen	18
Skolverket	18
Arbetsmiljöverket	18
9. Bilagor	19
9.1 Bilaga 1: Förklarande ord	19
Främjande åtgärder/insatser syftar till att skapa ett tryggt och tillitsfullt klimat där alla barn/elever kommer till sin rätt. Det handlar om hur undervisningen organiseras, hur vi möter varandra och hur vi säkerställer att alla barn/elever lyckas och känner sig delaktiga. Främjande insatser fokuserar på skolans/förskolans kultur, barns/elevs delaktighet, trygghet, människors lika värde, jämställdhet, bemötande och solidaritet mellan människor. Det främjande arbetet är långsiktigt och pågår ständigt.	19

Förebyggande åtgärder/insatser syftar till att förebygga/förhindra att diskriminering och kränkande behandling sker. I det arbetet är det viktigt att identifiera riskerna och att skaffa 19

sig kunskap om barnens/elevernas upplevelser. Utifrån barnens/elevernas upplevelser kan vi ta beslut om förebyggande åtgärder och insatser. 19

9.2 Bilaga 2: Exempel på arbetsprocess 19

1. Lagstiftning som reglerar arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

- Förskolor och skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras i lagar och förordningar. Diskrimineringslagen och skollagen reglerar en stor del av arbetet, men även förordningarna GY11 (läroplan för gymnasiet), LGR 22 (läroplan för grundskolan) och LPFÖ 18 (läroplan för förskolan) är viktiga styrdokument för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- Skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling regleras främst genom diskrimineringslagen, skollagen, barnkonventionen samt läroplanen för grundskolan (LGR22).
- Enligt 2 kap. 5 § diskrimineringslagen får barn och elever inte diskrimineras i verksamhet enligt skollagen.
- Enligt 3 kap. 4 § diskrimineringslagen ska verksamheten arbeta med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.
- Enligt 6 kap. 6 § skollagen ska huvudmannen bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.
- Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska följas upp och utvärderas årligen.
- Enligt 6 kap. 10 § skollagen är all personal skyldig att anmäla till rektor om ett barn eller en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Rektor ska anmäla vidare till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda händelsen och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra fortsatta kränkningar.

- Barnkonventionen är sedan år 2020 svensk lag och innebär att skolans arbete ska utgå från barnets bästa samt barnets rätt till trygghet, delaktighet och utbildning.

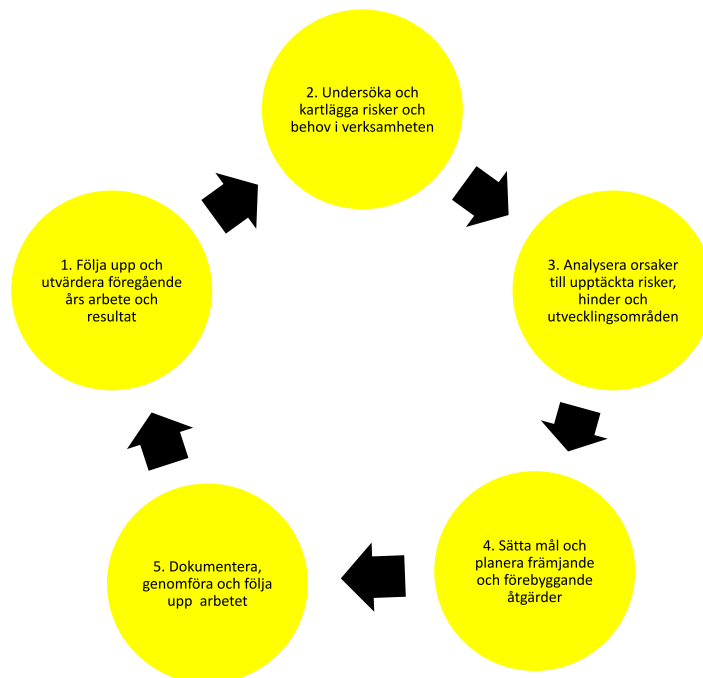
2. Lagstiftningen i praktiken

Lagstiftningen som reglerar grundskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling innebär att verksamheten systematiskt ska arbeta för att skapa trygghet, delaktighet, studiero och likvärdiga förutsättningar för alla elever.

Barnkonventionen är sedan år 2020 svensk lag och ska beaktas i skolans arbete. Barnkonventionen lyfter bland annat barnets rätt till trygghet, skydd mot diskriminering, delaktighet och utbildning. Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling ska därför utgå från barnets bästa samt barnets rätt att komma till tals i frågor som rör eleven.

Arbetet utgår från diskrimineringslagen, skollagen och läroplanen och innebär att skolan ska:

- regelbundet och systematiskt undersöka och kartlägga risker för diskriminering, trakasserier, kränkande behandling samt andra hinder för elevers lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
- identifiera och analysera orsaker till upptäckta risker, hinder och brister i trygghet, studiero, lärmiljö och tillgänglighet
- planera och genomföra främjande, förebyggande och åtgärdande insatser för att skapa trygga och tillgängliga lärmiljöer där elever ges förutsättningar att delta i utbildningen och fullfölja skolplikten enligt skollagen
- arbeta med elevhälsa, samverkan, delaktighet och anpassningar utifrån elevers behov
- dokumentera, följa upp och utvärdera arbetet som en del av skolans systematiska kvalitetsarbete

3. Uppföljning och utvärdering av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling

Beskriv hur åtgärderna och insatserna i föregående års plan har genomförts samt vilka resultat, utvecklingsområden och behov som framkommit utifrån trygghet, studiero, lärmiljö, språkbruk, samverkan och elevernas förutsättningar att delta i utbildningen.

Beskriv även vilka underlag som använts i analysen, exempelvis trygghetsenkäter, observationer, elevsamtal, kartläggningar, elevhälsoarbete, dokumentation av kränkningar, frånvaro och samverkan med elever och vårdnadshavare.

Mål:	Resultat:	Analys och slutsats:
NPF-säker skola	Personalen har fortsatt utbildats inom NPF och tydliggörande pedagogik. Anpassningar av lärmiljöer har genomförts genom inventering och visst inköp av NPF-anpassat material och möbler.	Arbetet har ökat personalens samsyn kring tillgängliga lärmiljöer och skapat bättre förutsättningar för fler elever att lyckas i undervisningen. Arbetet behöver fortsätta då behoven är fortsatt stora samt varierar mellan elever och grupper.
Tryggare raster	Rastvårdszoner har införts och vuxennärvaron har ökat på skolgården. Fritidshemmets personal har ansvarat för rastaktiviteter under lunchrasterna. Förmiddagsrasten har delats upp i två block där lärare är rastvårdar.	Åtgärderna har bidragit till ökad struktur och trygghet under raster. Samtidigt visar trygghetsenkäten att vissa elever fortsatt upplever att vuxna inte alltid har tillräcklig uppsikt under raster. Arbetet behöver därför utvecklas vidare.
Ökad trygghet och studiero	Skolan har arbetat med värdegrundsarbete, relationellt arbete, tydligare strukturer och korridorsvårdar i syfte att stärka arbetet kring trygghet och studiero. Samtal i klasserna har genomförts kontinuerligt av lärare, EHT och skolans spec.team.	Många elever upplever trygghet och tillit till vuxna på skolan. Samtidigt framkommer behov av fortsatt arbete kring studiero, konflikthantering och respektfull kommunikation och bemötande mellan elever.
Tydliggöra skolans regler och åtgärdstrappa	Ordningsregler och åtgärdstrappa har synliggjorts och diskuterats med eleverna. Vårnadshavare har informerats om skolans arbete kring trygghet och studiero.	Tydligare regler och rutiner har skapat bättre förutsättningar för likvärdighet och tydlighet kring förväntningar och konsekvenser. Arbetet behöver fortsatt hållas levande under hela läsåret.
Trygghet i toaletter och omklädningsrum	Skolan har arbetat med ökad vuxennärvaro och trygghetsskapande åtgärder kring toaletter och omklädningsrum. Bland annat genom att låsa varannan toalett då dörrarna kilades fast utifrån.	Trygghetsenkäten visar att detta fortsatt är områden där flera elever känner otrygghet. Arbetet behöver därför prioriteras även under kommande läsår.

4. Kartläggning av risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

4.1 Redogörelse av kartläggning

Beskriv hur enheten har arbetat med att upptäcka risker för diskriminering och kränkande behandling och vad kartläggningen visar.

Exempel: Beskriv hur verksamheten arbetat med att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt vilka behov, hinder och utvecklingsområden som framkommit utifrån trygghet, studiero, lärmiljö, språkbruk, samverkan och elevernas förutsättningar att delta i utbildningen.

Kartläggningen kan exempelvis utgå från trygghetsenkäter, elev- och vårdnadshavarsamtal, observationer, trygghetsvandringar, elevhälsoarbete, verksamhetsanalyser, frånvarostatistik, dokumentation av kränkningar samt samverkan mellan hem och skola.

2026-05-27

Kartläggning har genomförts genom trygghetsenkäter, observationer, intervjuer, elevsamtal, samtal med vårdnadshavare samt samtal inom personalgruppen.

Trygghetsenkäten visar att toaletter och omklädningsrum i idrottshallen upplevs som otrygga platser av flera elever. Skolan har även haft många möten och samtal med vårdnadshavare i ärenden kopplade till måluppfyllelse, trygghet och andra elevärenden inom samtliga årskurser.

Lillåskolan har under året, med stöd av specialpedagog tillsammans med elevhälsa, speciallärare och lärare, genomfört observationer, intervjuer och kartläggningar av elevernas lärmiljö och sociala situation.

Skolan har kartlagt verksamhetens olika områden i syfte att identifiera bakomliggande orsaker till vissa rutiner, beslut och organisatoriska utmaningar.

Skolan har arbetat aktivt med att utveckla den sociala miljön genom ökad samverkan mellan skola, fritidshem, förstärkt kollegial samverkan inom arbetslagen, skolans ledningsgrupp och genom förstärkt samverkan mellan hem och skola.

I samband med detta arbete har lärmiljön utvecklats positivt och arbetsmiljöklimatet på skolan har stärkts på samtliga plan.

Eleverna har gjorts mer delaktiga genom samtal, aktiviteter och möjlighet att lämna förslag på förbättringsåtgärder. Samverkan har även skett med externa aktörer såsom socialtjänsten och genom ett projekt tillsammans med Folkvandvården med namnet *Lära, leva, må bra – friska vanor, stark framtid*.

Under året har skolan arbetat kontinuerligt med gemensamma fokusområden kring språkbruk och bemötande där elever, vårdnadshavare och personal varit delaktiga, med budskapet: *Hem och skola tillsammans för ökad trygghet, omtanke och respekt*.

Kartläggningen visar även organisatoriska utmaningar kopplade till flera parallella system och otydliga rutiner, vilket påverkar dokumentation, informationsöverföring och samverkan mellan verksamheter. Skolan har även haft utmaningar i att fullt ut möta verksamhetens behov och skapa förutsättningar för elever att fullfölja skolplikten enligt skollagen.

4.2 Analys/slutsatser av kartläggningen

- *Vad visar kartläggningen om trygghet, studiero, lärmiljö, språkbruk, relationer och elevernas delaktighet i verksamheten?*
- *Vilka risker, hinder och utvecklingsområden framkommer?*
- *Vilka bakomliggande orsaker kan identifieras?*
- *Vilka behov av främjande, förebyggande och organisatoriska insatser finns för att stärka trygghet, tillgänglighet och elevernas förutsättningar att delta i utbildningen och fullfölja skolplikten enligt skollagen?*

Kartläggningen visar att skolan behöver fortsätta arbeta aktivt och gemensamt med trygghet, studiero och socialt klimat inom samtliga verksamhetsområden.

Det framkommer att det finns områden och situationer där elever upplever otrygghet, vilket har medfört behov av anpassningar såsom röda zoner och avskärmningar för att skapa tryggare miljöer för elevernas vistelse i skolan.

Kartläggningen visar också att många kränkningar och konflikter ofta börjar med språkbruk och bemötande, vilket i vissa fall leder vidare till fysiska konflikter eller andra allvarliga situationer. Detta visar behov av fortsatt gemensamt arbete kring språkbruk, relationer, bemötande och konflikthantering där elever, vårdnadshavare och personal behöver vara delaktiga.

Det framkommer även att både elever, vårdnadshavare och personal i vissa fall haft bristande förtroende för hur ärenden hanteras och följs upp inom organisationen.

Kartläggningen visar att information ibland inte når rätt person eller uppfattas olika, vilket riskerar att skapa missförstånd, konflikter och otydlighet.

Skolan har därför arbetat med att utveckla elevhälsans arbete från förskoleklass och uppåt samt utvecklat specialpedagogiska insatser, bildstöd och extra anpassningar för att skapa bättre förutsättningar för elevernas lärande, trygghet och delaktighet.

Kartläggningen visar också vikten av att fokusera på friskfaktorer och att inte döma elever utifrån svårigheter eller beteenden. Fokus behöver fortsatt ligga på att förstå bakomliggande orsaker och ge elever rätt stöd utifrån behov.

Det finns behov av att ytterligare tydliggöra roller, uppdrag, regler, rutiner, strukturer och förväntningar både inom verksamheten och i samverkan mellan hem och skola. Tydlighet

och samsyn bedöms vara en viktig del i arbetet med trygghet, studiero och skolans uppdrag för att kunna fullfölja skolplikten enligt skollagen.

Kartläggningen visar även organisatoriska och ekonomiska hinder som påverkar skolans möjligheter att fullt ut möta verksamhetens behov. Det finns behov av fortsatta organisatoriska och ekonomiska förutsättningar för att skolan fullt ut ska kunna möta verksamhetens behov.

5. Mål och aktiva åtgärder/insatser

Vilka mål och utvecklingsområden har identifierats utifrån kartläggning och analys samt vilka främjande och förebyggande åtgärder behöver genomföras för att stärka trygghet, studiero, tillgänglighet och elevernas förutsättningar att delta i utbildningen?

Mål	Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt	Ansvarig/ansvariga	Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser
Ökad trygghet, delaktighet och studiero för alla elever	Fortsatt arbete utifrån åtgärdsplanen från trygghetsenkäten. Fortsatt arbete med språkbruk och bemötande med gemensamma fokusområden. Utveckling av trygghetsteam och elevråd. Fortsatt arbete med tryggare raster och ökad vuxennärvaro. Ökad elevdelaktighet genom samtal, aktiviteter och förbättringsförslag. Samverkan med externa aktörer såsom Folk tandvården genom projektet <i>Friska vanor – stark framtid</i> .	Hela läsåret 2026/2027	All personal, trygghetsteam, elevhälsa och skollledning	Löpande uppföljning i arbetslag, elevhälsa, trygghetsteam och elevråd samt genom trygghetsenkäter.
Ökad tillgänglighet och bättre anpassningar utifrån elevernas behov	Fortsatt utveckling av mindre undervisningsgrupp utifrån kartlagda behov. Fler klassrumsanpassningar och tydliggörande pedagogik i grupp.	Hela läsåret 2026/2027	Skollledning, elevhälsa och arbetslag	Uppföljning sker löpande genom EHT, arbetslag och kvalitetsarbete.

	Fördelning av personal utifrån legitimation, behörighet och verksamhetens behov. Skapa team kring respektive årskurs inklusive fritidshem för att stärka samverkan kring elevernas hela skoldag. Fortsatt utveckling av elevhälsans förebyggande och främjande arbete.			
Ökad samsyn, struktur och samverkan inom verksamheten	Ökad kollegial samverkan kring elevhälsofrågor och måluppfyllelse. Gemensamt arbete kring rutiner, roller och ansvar. Implementering av Unikum och nytt elevhälsojournalssystem. Förbättrad informationsöverföring och dokumentation mellan verksamheter och professioner.	Hela läsåret 2026/2027	Skolledning, elevhälsa och all personal	Uppföljning sker genom arbetslag, EHT, kvalitetsarbete och utvärdering av samverkansstrukturer under läsåret
Fortsätta utveckla samverkan med andra aktörer för att skapa ett ökat och tryggt nätverk kring eleven samt fortsätta språkbruksarbetet för ett bättre språkbruk och bemötande	Skolan fortsätter utveckla samverkan med vårdnadshavare och externa aktörer såsom socialtjänst, Folk tandvården och andra samverkansparter för att stärka trygghet, delaktighet och stöd kring eleven. Fortsatt arbete sker genom gemensamma möten, elevhälsa, trygghetsteam och samverkan mellan skola och fritidshem. Språkbruksarbetet fortsätter genom gemensamma fokusområden varje vecka kring språkbruk, bemötande, relationer	Hela läsåret 2026/2027	All personal, elevhälsa, trygghetsteam och skolledning	Uppföljning sker genom trygghetsenkäter, observationer, elevsamtal, klassråd, elevråd, samverkansmöten och kvalitetsarbete under läsåret.

	och respekt. Elever, personal och vårdnadshavare görs delaktiga genom samtal, aktiviteter, klassråd och elevråd med budskapet: <i>Hem och skola tillsammans för ökad trygghet, omtanke och respekt.</i>			
--	---	--	--	--

5.1 FRÄMJANDE ÅTGÄRDER/INSATSER

Ex förskola: Under verksamhetsobservationer/barnobservationer framkommer att barnen ofta frågar pedagogerna vad som kommer att hända under dagen. Under observationerna synliggörs även att barnen är beroende av pedagoger för att komma in i leksituationer. Främjande åtgärder: Bygga upp en återkommande struktur, med bildstöd, så att alla barn vet hur dagen kommer att se ut. Dela upp barnen i små grupper för att främja och stärka nära relationer, bygga upp goda pedagogiska lärmiljöer med fokus på mötesplatser, undersökande och meningsfullhet.

Ex grundskola: Kartläggningar, trygghetsenkäter och observationer visar att vissa elever upplever bristande trygghet, studiero och tillit till vuxna på skolan. Det framkommer även behov av tydligare samverkan, språkbruk, relationer och anpassningar av lärmiljöer för att skapa bättre förutsättningar för elevernas lärande, hälsa och skolgång.

Enligt skollagen har grundskolan ett särskilt ansvar att arbeta främjande och förebyggande för att elever ska få den trygghet, det stöd och de förutsättningar som krävs för att kunna delta i utbildningen och fullfölja skolplikten.

Mål 1. Ökad trygghet, studiero och respektfullt bemötande för alla elever. 2. Ökad tillgänglighet och bättre anpassningar utifrån elevernas behov 3. Ökad samsyn, struktur och samverkan inom verksamheten 4. Fortsätta att utveckla samverkan med andra aktörer för ökat tryggt nätverk kring eleven samt språkbruksarbetet för bättre språkbruk och bemötande	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser 1. Skolan arbetar främjande genom gemensamt värdegrundsarbete, språkbruksarbete och relationsskapande arbete i undervisning, rastverksamhet och elevhälsoarbete. Elevernas delaktighet stärks genom klassråd, elevråd, trygghetsteam, samtal och	Tidpunkt Hela läsåret 2026/2027

gemensamma aktiviteter. Fokusområden kring trygghet, respekt, studiero och bemötande arbetas med kontinuerligt tillsammans med elever, personal och vårdnadshavare. 2. Skolan fortsätter utveckla tillgängliga och inkluderande lärmiljöer genom tydliggörande pedagogik, bildstöd, specialpedagogiska insatser och extra anpassningar. Elevhälsans främjande arbete utvecklas i nära samverkan med lärare och fritidshem. Fokus ligger på att stärka friskfaktorer, delaktighet och elevernas möjlighet att lyckas utifrån sina förutsättningar och behov. 3. Skolan arbetar främjande genom ökad kollegial samverkan, gemensamt förhållningssätt och tydligare strukturer kring trygghet, bemötande och skolans uppdrag. Samverkan mellan skola, fritidshem, elevhälsa och vårdnadshavare stärks genom gemensamma möten, arbetslag och tydligare informationsöverföring. Arbetet syftar till att skapa samsyn kring roller, ansvar, rutiner och förväntningar inom verksamheten. 4. Skolan arbetar främjande genom att stärka relationer och samverkan mellan elever, vårdnadshavare, personal och externa aktörer såsom socialtjänst och Folketandvården. Elevernas delaktighet stärks genom samtal, klassråd, elevråd och gemensamma aktiviteter. Språkbruksarbetet fortsätter genom gemensamma fokusområden kring språkbruk, bemötande, respekt och relationer där elever, personal och vårdnadshavare görs delaktiga. Skolan arbetar även aktivt med att stärka trygghet, tillit och samarbete mellan hem och skola genom kontinuerlig dialog och gemensamt ansvarstagande kring elevernas trygghet och utveckling.	
Ansvarig/ansvariga All personal, trygghetsteam, elevhälsa och skolläda.	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser Löpande uppföljning genom trygghetsenkäter, observationer, elevråd, arbetslag, elevhälsa och trygghetsteam. Utvärdering sker i samband med kvalitetsarbete och inför kommande års plan i enlighet med skolans årshjul och systematiska kvalitetsarbete.	

5.2 FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER/INSATSER

Ex förskola: Efter trygghetsvandring med 4–5-åringarna så framkommer det att det förekommer många konflikter bakom kullen där det sällan är vuxna.

Förebyggande åtgärder: De vuxna upprättar ett schema så att vuxennärvaron ökar bakom kullen.

Ex grundskola: Trygghetsenkäter, observationer och elevsamtal visar att vissa elever upplever otrygghet i skolans lärmiljöer, vid raster, i omklädningsrum samt i sociala situationer mellan elever. Kartläggningen visar även att konflikter och kränkningar ofta har koppling till språkbruk, bemötande och bristande struktur eller vuxennärvaro i vissa miljöer. Enligt skollagen har grundskolan ansvar att arbeta förebyggande för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt skapa förutsättningar för trygghet, studiero, närvaro och elevers möjlighet att fullfölja skolplikten.

Förebyggande åtgärder: Ökad vuxennärvaro i identifierade riskområden, planerade rastaktiviteter, trygghetsvandringar, elevsamtal och tydligare gemensamma rutiner kring bemötande och konflikthantering. Fortsatt arbete med språkbruk, elevhälsa, tillgängliga lärmiljöer och samverkan mellan hem och skola för att tidigt upptäcka behov och förebygga otrygghet och konflikter.

Mål	
1. Ökad trygghet, studiero och respektfullt bemötande för alla elever. 2. Ökad tillgänglighet och bättre anpassningar utifrån elevernas behov 3. Ökad samsyn, struktur och samverkan inom verksamheten 4. Fortsätta att utveckla samverkan med andra aktörer för ökat tryggt nätverk kring eleven samt språkbruksarbetet för bättre språkbruk och bemötande	
Beskrivning av aktiva åtgärder/insatser	Tidpunkt
1. Ökad vuxennärvaro vid raster och i identifierade riskområden såsom toaletter och omklädningsrum. Fortsatt arbete med rastvärdar, trygghetsteam och planerade rastaktiviteter. Regelbundna trygghetsvandringar, elevsamtal och observationer genomförs för att identifiera riskområden och behov av åtgärder. Fortsatt arbete med språkbruk, konflikthantering och gemensamt förhållningssätt kring trygghet och bemötande. 2. Kartläggningar, observationer och elevhälsoarbete används för att tidigt identifiera behov av stöd och anpassningar. Fortsatt utveckling av tydliggörande pedagogik, bildstöd, extra anpassningar och specialpedagogiska insatser. Samverkan mellan elevhälsa, lärare och fritidshem stärks för att förebygga svårigheter kring trygghet, närvaro och lärande. 3. Fortsatt arbete med gemensamma rutiner, tydligare ansvarsfördelning och gemensamt förhållningssätt kring trygghet, bemötande och konflikthantering. Kollegial	Hela läsåret 2026/2027

Samverkan stärks genom arbetslag, elevhälsa och ledningsgrupp för att förebygga otydlighet och brister i informationsöverföring. Implementering av gemensamma system och strukturer för dokumentation och samverkan fortsätter under läsåret. 4. Fortsatt samverkan med vårdnadshavare och externa aktörer såsom socialtjänst, elevhälsa och Folktandvården för att tidigt upptäcka behov och skapa trygghet kring elever i behov av stöd. Fortsatt arbete med språkbruk och bemötande genom gemensamma fokusområden, vuxennärvaro, samtal och tydligt gemensamt förhållningssätt kring respekt och konflikthantering. Regelbundna elevsamtal, klassråd och trygghetsvandringar genomförs för att identifiera riskområden och behov av förebyggande åtgärder.	
Ansvarig/ansvariga All personal, trygghetsteam, elevhälsa, arbetslag och skollledning.	
Uppföljning/utvärdering av åtgärder/insatser Utvärdering sker i samband med kvalitetsarbete och inför kommande års plan i enlighet med skolans årshjul och systematiska kvalitetsarbete för att stärka trygghet, studiero och skolans uppdrag utifrån skollagen och skolplikten inom grundskolan.	

6. Delaktighet och förankring

Hur har elever, personal och vårdnadshavare medverkat i kartläggning, analys och framtagande av mål och åtgärder för trygghet, studiero och arbetet mot diskriminering och kränkande behandling?

Elever har medverkat genom trygghetsenkäter, elevsamtal, klassråd, elevråd, trygghetsvandringar och genom att lämna förslag på förbättringsåtgärder kring trygghet, studiero och skolmiljö.

Personal har medverkat genom observationer, kartläggningar, arbetslagsarbete, elevhälsa, trygghetsteam samt gemensamma diskussioner kring språkbruk, bemötande, lärmiljöer och förebyggande arbete.

Vårdnadshavare har varit delaktiga genom samtal, möten och samverkan kring elevernas trygghet, hälsa och skolgång.

Hur har arbetet förankrats hos personal, barn/elever och vårdnadshavare?

- EHT-teamet
- Arbetslagen och personalkonferens
- Klassråd och elevråd
- Elevsamtal och trygghetsenkäter
- Vårdnadshavare genom samtal, möten och samverkan kring trygghet och skolgång
- Information och publicering på skolans hemsida

7. Rutiner vid diskriminering och kränkande behandling

Beskriv verksamhetens rutiner för hur arbetet med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska upptäckas, anmälas, utredas, dokumenteras, följas upp och åtgärdas i enlighet med skollagen och diskrimineringslagen.

Rutinerna ska tydliggöra hur:

- *elever och vårdnadshavare kan rapportera oro, diskriminering eller kränkande behandling*
- *personal och rektor ansvarar för att anmäla, utreda och följa upp ärenden*
- *kränkande behandling mellan elever ska utredas, åtgärdas, dokumenteras och följas upp*
- *kränkande behandling mellan vuxen och elev ska hanteras, dokumenteras och följas upp*
- *samverkan och information sker mellan skola, elevhälsa och vårdnadshavare*
- *erfarenheter från ärenden används i skolans främjande och förebyggande arbete*

Kränkningar kan upptäckas på flera olika sätt och i olika sammanhang. Det är därför viktigt att all personal är uppmärksam och lyhörd.

- Den som upptäcker eller misstänker att någon blir eller har blivit utsatt för kränkande behandling informerar omgående vuxen i närheten. Alla vuxna på skolan har ett ansvar att uppmärksamma och agera vid misstanke om kränkningar. Om det gäller vuxna som uppträtt kränkande rapporteras detta till skolledningen.
- Pedagoger informerar elever och vårdnadshavare om vikten av att alltid informera skolans personal om kränkningar man fått kännedom om, sett eller misstänker.

- Rastvårdar ska vara särskilt uppmärksamma på platser där kränkningar riskerar att förekomma, framför allt på de platser som identifierats genom trygghetsenkäter, observationer och kränkningsrapporter.
- Regelbundna och spontana samtal förs med elever kring trygghet, raster, skolmiljö och sociala medier samt hur elever upplever relationer och bemötande i skolan.

Utreda och åtgärda kränkande behandling

1. Personal som ser eller får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling har skyldighet att omedelbart agera för att stoppa situationen.
2. En första bild av händelsen skapas genom enskilda samtal med berörda elever. Skolan utgår alltid från den enskildes upplevelse. Berörda informeras om hur ärendet kommer att hanteras vidare.
3. Kränkingsanmälan upprättas i DF Respons. Klasslärare eller annan berörd personal kontaktar vårdnadshavare så snart som möjligt för att informera om händelsen.
4. När ärendet registrerats i DF Respons får rektor informationen och bekräftar mottagen anmälan. Rektor utser utredare.
5. Utredare påbörjar skyndsamt utredningen och dokumenterar fortlöpande i DF Respons. Samtal genomförs med berörda utifrån situation, plats, roller och upplevelser för att belysa händelsen ur flera perspektiv.
6. Utredare beslutar om eventuella åtgärder och dokumenterar dessa i DF Respons.
7. Uppföljning genomförs och dokumenteras av utredare. Rektor ansvarar för att avsluta ärendet i DF Respons när ärendet bedöms avslutat.

Handlingsplan vid konflikt

1. Personal som uppmärksammar konflikten stoppar situationen och tar vid behov hjälp av annan personal i närheten.
2. Vid behov avlägsnas elever från konfliktsituationen för att skapa lugn och trygghet.
3. Samtal hålls med eleverna utifrån deras mående och affektnivå. Vid hög affekt undviks långa samtal direkt i situationen.
4. Klasslärare eller annan personal med god relation till eleven informeras genom tydlig överlämning.
5. Vårdnadshavare kontaktas av personal med mest information om händelsen. Information ges även om hela händelseförloppet ännu inte är helt klarlagt.
6. Vid behov samlas berörd personal för att planera fortsatt arbete och trygghetsskapande insatser kring de inblandade eleverna.
7. Eventuella möten med vårdnadshavare planeras och ansvarsfördelning tydliggörs.
8. Uppföljning och utvärdering genomförs med elever och vårdnadshavare vid behov.

Handlingsplan vid kränkande behandling av elev mot personal

1. Anmälan görs till rektor av utsatt personal eller annan person som uppmärksammat händelsen.
2. Rektor och eventuell ytterligare personal genomför samtal med den utsatta och dokumenterar händelsen.

3. Rektor genomför samtal med eleven tillsammans med mentor eller annan berörd personal.
4. Kontakt och möte sker med vårdnadshavare, elev och personal. Plan för fortsatt arbete och uppföljning upprättas.
5. Uppföljning genomförs och eventuella fortsatta åtgärder beslutas vid behov.

När personal utsätter elev för kränkande behandling

Även vuxna kan utsätta elever för kränkande behandling. När detta sker hanteras ärendet enligt följande:

1. Anmälan görs till rektor av elev, vårdnadshavare eller annan person som uppmärksammat händelsen.
2. Samtal genomförs med den utsatta eleven och dokumenteras. Rektor informeras omgående och tar del av dokumentationen.
3. Rektor genomför samtal med berörd personal.
4. Uppföljning genomförs inom två veckor och dokumenteras.
5. Om kränkningen inte upphört beslutar rektor om fortsatta åtgärder enligt huvudmannens rutiner.

För varje ärende som uppstår reflekterar skolan över vilka lärdomar som kan dras, vilka förebyggande insatser som behöver utvecklas samt om rutiner, arbetssätt eller lärmiljöer behöver förändras för att stärka trygghet och förebygga framtida kränkningar.

8. Information/länkar

Diskrimineringslagen

[Diskrimineringslagen \(2008:567\) – Sveriges riksdag](#)

Skollagen

[Skollagen \(2010:800\) – Sveriges riksdag](#)

Skolverket

[Arbetet mot kränkande behandling – Skolverket](#)

Arbetsmiljöverket

[Systematiskt arbetsmiljöarbete \(AFS 2001:1\) – Arbetsmiljöverket](#)

Barnkonventionen

[Barnkonventionen – UNICEF Sverige](#)

9. Bilagor

9.1 Bilaga 1: Förklarande ord

Kartläggning syftar till att undersöka nuläget och identifiera riskerna för diskriminering, trakasserier och kränkningar på enheten. Arbetet med att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling utgår från det som framkommer i undersökningen/kartläggningen. Det som framkommer i kartläggningen blir underlaget till vilka aktiva åtgärder/insatser som enheten beslutar om.

Främjande åtgärder/insatser syftar till att skapa ett tryggt och tillitsfullt klimat där alla barn/elever kommer till sin rätt. Det handlar om hur undervisningen organiseras, hur vi möter varandra och hur vi säkerställer att alla barn/elever lyckas och känner sig delaktiga. Främjande insatser fokuserar på skolans/förskolans kultur, barns/elevs delaktighet, trygghet, människors lika värde, jämställdhet, bemötande och solidaritet mellan människor. Det främjande arbetet är långsiktigt och pågår ständigt.

Förebyggande åtgärder/insatser syftar till att förebygga/förhindra att diskriminering och kränkande behandling sker. I det arbetet är det viktigt att identifiera riskerna och att skaffa

sig kunskap om barnens/elevernas upplevelser. Utifrån barnens/elevernas upplevelser kan vi ta beslut om förebyggande åtgärder och insatser.

Aktiva åtgärder: *"Begreppet "aktiva åtgärder" kommer från diskrimineringslagen och omfattar till exempel arbete mot trakasserier och sexuella trakasserier.*

Lagen beskriver de aktiva åtgärderna som ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och

möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder”.

9.2 Bilaga 2: Exempel på arbetsprocess

